

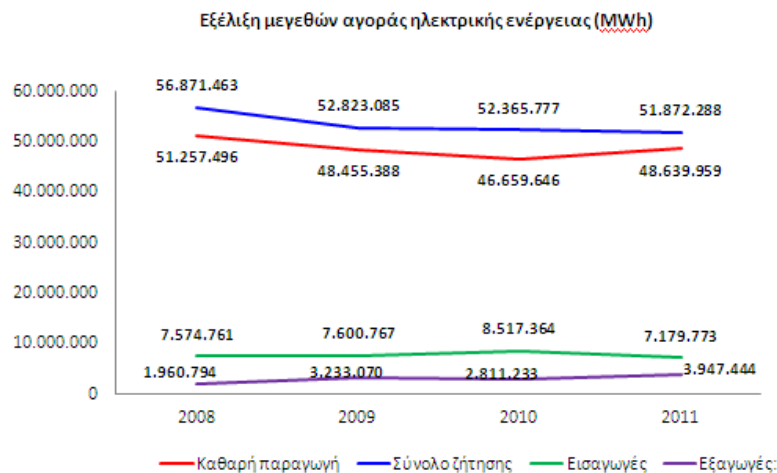
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΤΟΧΑΣΙΣ ΑΕ: «ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΣΤΟΧΕΥΣΕΙΣ»

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Έντονο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (Η/Ε). Σύμφωνα με μελέτη που εκπόνησε η **ΣΤΟΧΑΣΙΣ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων ΑΕ (www.stochasis.com)**, στο πλαίσιο της σειράς μελετών **Κλαδικές Στοχεύσεις**, η συνολική ζήτηση για Η/Ε μειώθηκε με μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής (ΜΕΡΜ) -3,02%. Σημειώνεται ότι, η **καθαρή παραγωγή Η/Ε** αυξήθηκε 4,2% το 2011 σε σχέση με το 2010 και οι εισαγωγές μειώθηκαν 15,7% την αντίστοιχη περίοδο.

Ειδικότερα, η καθαρή παραγωγή σύμφωνα με τον πρώην ΔΕΣΜΗΕ (νυν ΛΑΓΗΕ και ΑΔΜΗΕ), καθώς επίσης και οι εισαγωγές, οι εξαγωγές και η συνολική ζήτηση διαμορφώθηκαν ως ακολούθως την 4ετία 2008-2011:

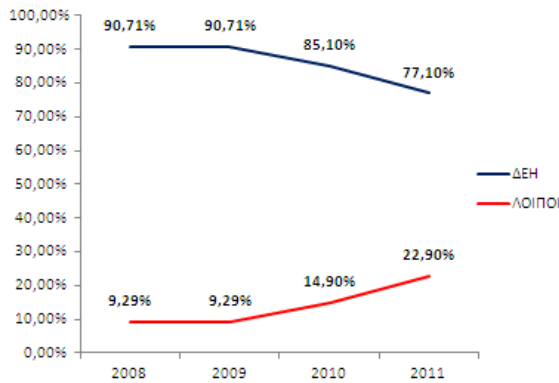
Οι κύριες χώρες από τις οποίες εισάγεται ηλεκτρική ενέργεια στην Ελλάδα είναι η Βουλγαρία, η Τουρκία και η ΠΓΔΜ, ενώ κύριοι εξαγωγικοί προορισμοί αποτελούν η Αλβανία και η Ιταλία.

Οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας είναι:

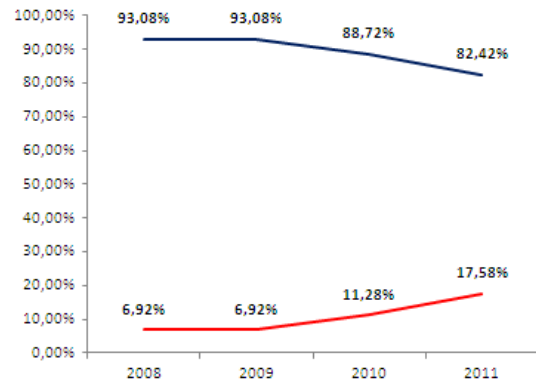
- Οι οικονομικές συνθήκες
- Οι καιρικές συνθήκες
- Ο πληθυσμός
- Η νομοθεσία
- Η λιανική τιμή πώλησης της Η/Ε
- Η κοινωνική ευαισθησία για θέματα εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος

Όσον αφορά στην **εγκατεστημένη ισχύ παραγωγής από ορυκτά καύσιμα** (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, λιγνίτης) η ΔΕΗ κατείχε το 2011 το 77,1% στο διασυνδεδεμένο σύστημα, ενώ το μερίδιό της αυξάνεται αν ληφθούν υπόψη και τα μεγάλα υδροηλεκτρικά, παρά το γεγονός ότι παρουσιάζει πτώση τη διετία 2010 – 2011.

Εξέλιξη του μεριδίου της ΔΕΗ στη συνολική εγκατεστημένη ισχύ παραγωγής από ορυκτά καύσιμα

Εξέλιξη του μεριδίου της ΔΕΗ στη συνολική εγκατεστημένη ισχύ παραγωγής από ορυκτά καύσιμα και υδροηλεκτρικό δυναμικό

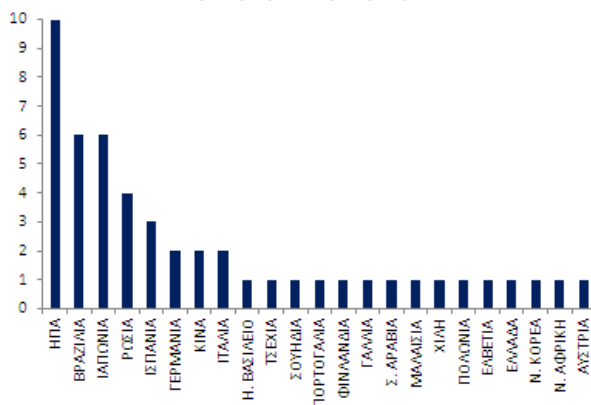
Σημειώνεται ότι, αν και η συμβατική εγκατεστημένη ισχύς εξακολουθεί το 2011 να κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο (85,51%), ωστόσο η **εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ** στο συνδεδεμένο και μη διασυνδεδεμένο σύστημα αυξάνεται με έντονο ρυθμό (2008: 1.351 MW, 2011: 2.501 MW).

Όπως αναφέρει ο **Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΣΤΟΧΑΣΙΣ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε., κος Βασίλης Ρεγκούζας**, **δυνατά σημεία** του κλάδου, θεωρούνται η ανελαστική ζήτηση του προϊόντος (Η/Ε), η διαφοροποιημένη και ευρεία πελατειακή βάση, η σημαντική εμπειρία και τεχνογνωσία και η συνεργασία με ευρωπαϊκούς θεσμικούς φορείς, ενώ οι **ευκαιρίες** που παρουσιάζονται αφορούν κυρίως σε επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες (έξυπνα δίκτυα, νέες μέθοδοι παραγωγής), σε νέες διασυνδέσεις με γειτονικές χώρες και σε στρατηγικές συμμαχίες, συγχωνεύσεις & εξαγορές.

Ο **ανταγωνισμός** μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου διαμορφώνεται ανάλογα με τις δραστηριότητες. Ειδικότερα:

- **Παραγωγή:** Η ΔΕΗ κατέχει κυρίαρχη θέση στην αγορά, ωστόσο οι ανεξάρτητοι παραγωγοί ανταγωνίζονται έντονα μεταξύ τους για να ενισχύσουν το μερίδιό τους.
- **Μεταφορά:** Φυσικό μονοπώλιο ΑΔΜΗΕ.
- **Διανομή:** Φυσικό μονοπώλιο ΔΕΔΔΗΕ.
- **Εμπορία:** Υπάρχουν αρκετές εταιρίες, πολλές εκ των οποίων θυγατρικές εταιριών του εξωτερικού, οι οποίες ανταγωνίζονται αρκετά έντονα τη ΔΕΗ.
- **Προμήθεια:** Η ΔΕΗ κατέχει κυρίαρχη θέση.

Όσον αφορά στη διεθνή αγορά, η ΔΕΗ περιλαμβάνεται μέσα στις 50 μεγαλύτερες εταιρίες ηλεκτρισμού παγκοσμίως, ενώ ιδιαίτερη δυναμική παρουσιάζουν οι εταιρίες ηλεκτρισμού από χώρες της Ασίας.

Χώρες που έχουν έδρα οι μεγαλύτερες εταιρίες ηλεκτρισμού παγκοσμίως.

Περιοχές προέλευσης των μεγαλύτερων εταιριών ηλεκτρισμού παγκοσμίως.

Πηγή: Platts

Σημαντικό είναι το ενδιαφέρον για εξαγορές και συγχωνεύσεις στη διεθνή αγορά ενέργειας, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

A/A	Αξία συμβολαίου (\$δισ.)	Ημερομηνία Ανακοίνωσης	Αγοραστής	Εταιρία που θα εξαγορασθεί
1	37,9	16.10.2011		
2	25,8	10.1.2011		
3	11,2	28.4.2011		
4	6,5	1.3.2011		
5	6,3	27.12.2011		
6	2,9	19.1.2011		

Πηγή: PwC, Power Deals

Σύμφωνα με το συντάκτη της μελέτης, κ. **Σπύρο Γιαννέλο (Ενεργειακό Μηχανικό ΕΜΠ)**, η αγορά της Η/Ε από ορυκτά καύσιμα, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά από την περαιτέρω πτώση της ζήτησης για Η/Ε, σε συνδυασμό με τη διατήρηση της υψηλής τιμής των α' υλών (πετρέλαιο, φ. αέριο).

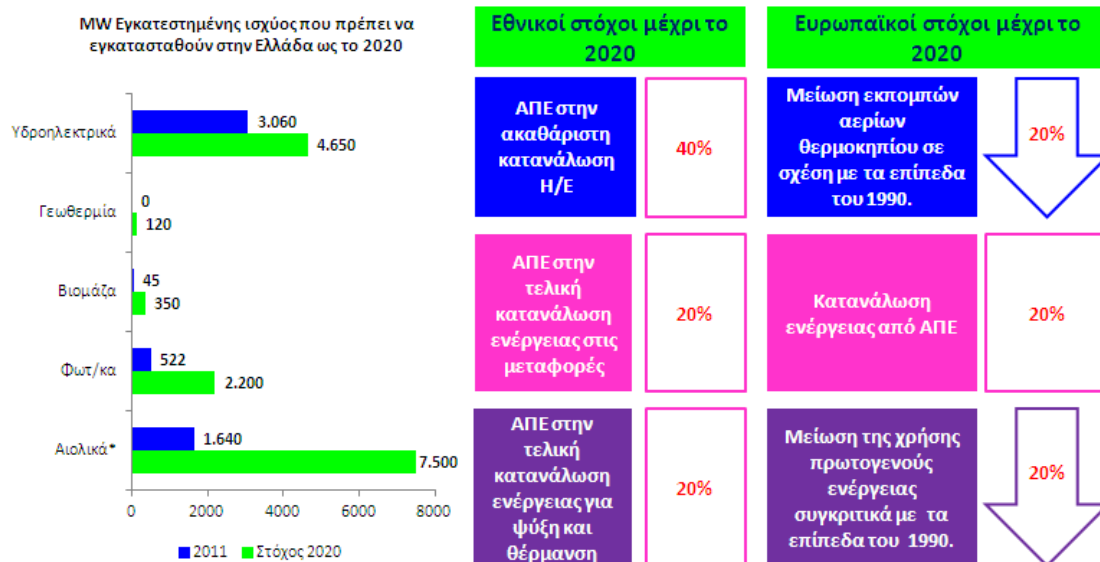
Εντονότερη πίεση στην αγορά θα ασκηθεί και από την εφαρμογή του ευρωπαϊκού Μηχανισμού Εμπορίας Ρύπων (Emission Trading Scheme) από το 2013, καθώς αναμένεται αύξηση του κόστους ηλεκτροπαραγωγής από ορυκτά καύσιμα, κυρίως από λιγνίτη.

Το Μνημόνιο 2 διανοίγει προοπτικές επενδύσεων, διασφαλίζοντας την πρόσβαση επενδυτών – παραγωγών στα εγχώρια αποθέματα λιγνίτη και στην υδροηλεκτρική παραγωγή, εκτός της ΔΕΗ στην οποία ανήκουν αποκλειστικά. Οι παραπάνω εξελίξεις εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν σε μείωση της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ) που θα μετακυληθεί και στους καταναλωτές, εφόσον γίνει άρση της ρυθμιζόμενης τιμολόγησης και σύνδεση της χονδρικής με τη λιανική τιμή πώλησης Η/Ε.

Σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα, η ένταξη των Κυκλάδων στο διασυνδεδεμένο σύστημα, η οποία εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το 2018, θα διευκολύνει την αντικατάσταση των πετρελαϊκών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής με μονάδες ΑΠΕ. Παράλληλα, οι γενικότεροι

δεσμευτικοί στόχοι σχετικά με την ανάπτυξη των ΑΠΕ αναμένεται να μετατοπίσουν σημαντικά το ενεργειακό ισοζύγιο υπέρ των ΑΠΕ.

Ο Νόμος 3851/2010, σε συμφωνία με την οδηγία 2009/28/ΕΚ, έθεσε τους εθνικούς στόχους σχετικά με τη **συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο** της χώρας.

Στο πλαίσιο βελτίωσης της λειτουργίας και ανάπτυξης του κλάδου προτείνονται τα παρακάτω:

- Δημιουργία νέων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής ώστε να αμβλυνθεί η ανισορροπία μεταξύ κέντρου παραγωγής στο Βόρειο τμήμα της Ελλάδας και φορτίου κατανάλωσης στο Νότο.
- Σταδιακή αντικατάσταση του συγκεντρωτικού προτύπου παραγωγής (λίγοι και μεγάλοι σταθμοί) από το διεσπαρμένο πρότυπο παραγωγής (μικροί σταθμοί διάσπαρτοι ανά την επικράτεια) μέσα από νέες επενδύσεις στις ΑΠΕ και απόσυρση σταθμών παραγωγής βασισμένων σε ορυκτά καύσιμα.
- Δημιουργία ορθολογικού πλαισίου λειτουργίας της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να ενθαρρύνεται η είσοδος νέων «παικτών».
- Δημιουργία απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και στο μη διασυνδεδεμένο σύστημα, όπου προς το παρόν το μονοπώλιο ανήκει στη ΔΕΗ.
- Κατασκευή νέων διασυνδεδετικών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της Ελλάδας και των χωρών της Βαλκανικής, ώστε να αυξηθεί η ικανότητα εισαγωγών και εξαγωγών ηλεκτρισμού στην περιοχή.
- Δημιουργία μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού για την ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, μέσω της αυξημένης διαφοροποίησης των χωρών εισαγωγής πρώτων υλών.
- Ταχεία αλλαγή του μοντέλου λειτουργίας της χονδρεμπορικής αγοράς, με στόχο τη σταδιακή προσαρμογή στο Ευρωπαϊκό Target Model.
- Κατάρτιση λεπτομερούς Κώδικα Διαχείρισης Υδροηλεκτρικών Σταθμών, ώστε να αντιμετωπισθεί η στρέβλωση στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού κατά την οποία η υδροηλεκτρική παραγωγή επηρεάζει ανορθολογικά την Οριακή Τιμή Συστήματος.

- Δημιουργία μηχανισμού κατά τον οποίο οι τιμές προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας θα αντανακλούν τις τιμές αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά, μέσω της αναπροσαρμογής τους στις παγκόσμιες τιμές ενέργειας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, σε περιόδους υψηλής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας (υψηλές τιμές χονδρικής) θα υπάρχουν ανάλογες αυξήσεις στα τιμολόγια προμήθειας και αντίστοιχα σε περιόδους χαμηλής ζήτησης θα μειώνονται ανάλογα οι τιμές προμήθειας.
- Άρση των υφιστάμενων στρεβλώσεων σχετικά με τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) και το μηχανισμό ανάκτησης μεταβλητού κόστους. Οι ιδιώτες προμηθευτές επιθυμούν τη μείωση του κόστους που επιφέρουν οι μηχανισμοί αυτοί, ενώ οι παραγωγοί ζητούν τη διαβάθμιση των ΑΔΙ ανάλογα με την αποδοτικότητα των μονάδων.
- Δημιουργία μηχανισμού που θα συνδέει τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις για το σύστημα μεταφοράς και το δίκτυο διανομής με το επίπεδο ποιότητας λειτουργίας των δικτύων αυτών. Με το μηχανισμό αυτό θα παρέχονται κίνητρα για τη βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών τους.